

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2068, mun. Chișinău, str. Alecu Russo, 1
Tel. (373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

**ACT DE CONSTATARE
nr. 108/10**

mun. Chișinău

31 octombrie 2019

Inspector de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Ion Crețu, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dlui Roșca Alexandru, născut la [REDACTED], IDNP [REDACTED], domiciliat în [REDACTED], Director al Gimnaziului din s. Haragiș, r-nul Cantemir, în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A STABILIT:

La 05.09.2019 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea cu nr. 3957, potrivit căreia, dl Roșca Alexandru, Director al Gimnaziului din s. Haragiș, r-nul Cantemir, a angajat-o în funcția de bibliotecar și laborant la fizică și chimie pe soția sa, [REDACTED], contrar prevederilor Legii nr.16 din 15.02.2008 ”cu privire la conflictul de interese” în vigoare la momentul angajării, și Legii nr.133 din 17.06.2016 ”privind declararea averii și a intereselor personale”.

La 19.09.2019, conform procesului verbal de inițiere a controlului nr. 280/10, în temeiul prevederilor art. 31 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în privința dlui Roșca Alexandru, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, manifestat prin nedeclararea și nesoluționarea conflictului de interese apărut în perioada exercitării funcției de Director al Gimnaziului din s. Haragiș, r-nul Cantemir.

Prin scrisoarea nr. 04-10/2143 din 19.09.2019 (recepționată, DS2035685838AS), dl Roșca Alexandru a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile prevăzute la art. 33 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

În urma consultării Registrului informațional de Stat „*Registrul de Stat al Populației*”, s-a stabilit că dna [REDACTED] este soția dlui Roșca Alexandru, confirmându-se astfel relația de persoană apropiată „soț-soție” dintre cei doi.

Conform răspunsului Direcției generale învățământ a Consiliului raional Cantemir, înregistrat în cadrul Autorității la 27.09.2019 cu nr.4502, s-a constatat că dl Roșca Alexandru a fost re-angajat în funcția prenotată la 26.05.2016 pe o durată de 5 ani, în baza Ordinului Direcției generale învățământ a Consiliului raional Cantemir nr. 16P.

În conformitate cu art. 20 alin. (1), lit. b)-c) din Codul educației al RM nr. 152 din 17 iulie 2014, învățământul general cuprinde: „..... b) *învățământul primar: clasele I-IV; c) învățământul gimnazial: clasele V-IX; ....*”, iar potrivit art. 21, alin. (1) din același Cod, „.....*instituțiile publice*

de învățământ primar, gimnazial, liceal și extrașcolar (de nivel raional) sânt înființate, reorganizate și lichidate de către autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea și ale UTA Găgăuzia....”.

Potrivit pct. 93 al regulamentului - tip de organizare și funcționare a instituțiilor de învățământ primar și secundar, ciclul I și II, aprobat prin ordinul Ministerului Educației nr. 235 din 25 martie 2016, „*directorul exercită conducerea executivă a instituției, în conformitate cu atribuțiile conferite de lege, cu hotărârile Consiliului de administrație al instituției, precum și alte reglementări legale*”.

În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. e) din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, dl Roșca Alexandru, exercitând funcția de director al instituției publice de învățământ general (Director al Gimnaziului din s. Haragîș, r-nul Cantemir), *deține calitatea de subiect al declarării averii și al intereselor personale.*

Conform răspunsului Gimnaziului din s. Haragîș, r-nul Cantemir, înregistrat în cadrul Autorității la 01.10.2019 cu nr.4568 și materialelor anexate la acesta, s-a constatat că dl Roșca Alexandru, exercitând funcția de Director al Gimnaziului din s. Haragîș, r-nul Cantemir, a soluționat cererea de angajare în funcție a dnei [REDACTED] și a semnat/emis acte administrative și a încheiat acte juridice în privința ei după cum urmează:

- Contractul individual de muncă nr.22 din 01.09.2015 încheiat cu dna [REDACTED].
- Ordinul nr.185 din 01.09.2015 cu privire la angajarea în funcția de bibliotecar pe 0,5 unitate și laborant la fizică și chimie pe 1 unitate a dnei [REDACTED] de la 01.09.2015.

Emiterea actelor administrative și încheierea actelor juridice menționate, cad sub incidența Legii nr. 16/2008 (abrogată) cu privire la conflictul de interese.

În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. d) din Legea 16/2008 (abrogată) cu privire la conflictul de interese, dl Roșca Alexandru, *este subiect al declarării intereselor personale.*

Potrivit art. 2 din Legea nr. 16/2008 (abrogată) cu privire la conflictul de interese, în vigoare în momentul apariției conflictului de interese, *conflictul de interese* reprezintă conflictul dintre exercitarea atribuțiilor funcției deținute și interesele personale ale persoanelor prevăzute la art. 3, în calitatea lor de persoane private, care ar putea influența necorespunzător îndeplinirea obiectivă și imparțială a obligațiilor și responsabilităților ce le revin potrivit legii; și *interes personal* reprezintă orice interes, material sau nematerial, al persoanelor prevăzute la art. 3 care rezultă din necesitățile sau intențiile personale ale acestora, din activități care altfel pot fi legitime în calitate de persoană privată, din relațiile lor cu persoane apropiate sau persoane juridice, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile personale cu partide politice, cu organizații necomerciale și cu organizații internaționale, precum și care rezultă din preferințele sau angajamentele acestora.

Conform art. 9 alin. (1), lit. a) din Legea nr. 16/2008 (abrogată) cu privire la conflictul de interese, *persoana prevăzută la art. 3 va informa imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, în scris, șeful ierarhic sau organul ierarhic superior despre interesul, al său ori al persoanelor apropiate, legat de decizia pe care trebuie să o ia personal sau la luarea căreia trebuie să participe, ori de acțiunea pe care trebuie să o întreprindă în îndeplinirea atribuțiilor sale de serviciu.*

Potrivit art. 25¹ alin. (1) din Legea nr. 16/2008 (abrogată) cu privire la conflictul de interese, în vigoare în momentul apariției conflictului de interese, *încălcarea prevederilor*

prezentei legi se sancționează în conformitate cu prevederile Codului contravențional sau ale Codului penal.

În conformitate cu art. 56 din Legea nr. 180/2011 cu privire la Comisia Națională de Integritate, după rămânerea definitivă a actului de constatare a conflictului de interes, Comisia sesizează organele competente în vederea atragerii la răspundere disciplinară sau, după caz, în vederea încetării mandatului, raporturilor de muncă sau de serviciu ale acesteia.

La 01 august 2016, Legea nr. 16/2008 cu privire la conflictul de interese a fost abrogată prin Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale.

Conform răspunsului Gimnaziului din s. Haragîș, r-nul Cantemir, înregistrat în cadrul Autorității la 01.10.2019 cu nr.4568 și materialelor anexate la acesta, s-a constatat că dl Roșca Alexandru, exercitând funcția de Director al Gimnaziului din s. Haragîș, r-nul Cantemir, a soluționat cererile dnei [REDACTED] și a semnat/emis acte administrative și a încheiat acte juridice în privința ei după cum urmează:

- Ordinul nr. 2 din 30.01.2017 cu privire la plata premiului anual pentru 2016 inclusiv dnei [REDACTED];
- Ordinul nr.21 din 27.06.2017 cu privire la concediul anual acordat inclusiv dnei [REDACTED];
- Ordinul nr. 42 din 30.11.2017 cu privire la stimularea materială inclusiv dnei [REDACTED];
- Ordinul nr. 3 din 30.01.2018 cu privire la plata premiului anual pentru 2017 inclusiv dnei [REDACTED];
- Ordinul nr. 32 din 27.06.2018 cu privire la acordarea concediului de odihnă anual acordat inclusiv dnei [REDACTED];
- Ordinul nr. 5 din 26.02.2019 cu privire la plata premiului anual pentru 2018 inclusiv dnei [REDACTED];
- Ordinul nr. 18 din 25.06.2019 cu privire la acordarea concediului de odihnă anual acordat inclusiv dnei [REDACTED].

Potrivit art. 2 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, *conflict de interese reprezintă situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;*

interes personal este orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

persoană apropiată este soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sânge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră);

Conform art. 12 alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, *conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sânt apropiate, persoanele fizice și juridice*

cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

În conformitate cu art. 12 alin. (4), lit. (a) și (b) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, dl Roșca Alexandru, exercitând funcția de Director al Gimnaziului din s. Haragîș, r-nul Cantemir, era obligată să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află și să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică până la soluționarea conflictului de interese.

În conformitate cu art. 12 alin. (10) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

Potrivit art. 14 alin. (1-3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, soluționarea unui conflict de interese real se face prin examinarea situației de conflict și prin determinarea și aplicarea opțiunii pentru soluționarea conflictului. Conflictul de interese real se soluționează de către subiectul declarării, conducătorul organizației publice, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz. Până la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării, în persoana dlui Roșca Alexandru, îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.

Totodată, conform art. 14 alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, subiectul declarării în persoana dlui Roșca Alexandru, poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informând toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor.

Conform răspunsului Direcției generale învățământ a Consiliului raional Cantemir, înregistrat în cadrul Autorității la 27.09.2019, cu nr. 4502 și la 08.10.2019 cu nr. 4814, dl Roșca Alexandru nu a informat Direcția despre conflictul de interese real în care se afla până la momentul emiterii actelor administrative în privința soției sale [REDACTAT] (nu există acte confirmative).

Mai mult ca atât, în Registrul declarațiilor privind conflictele de interese al Autorității Naționale de Integritate, nu sunt prezente înscrisuri despre careva declarații adresate Autorității Naționale de Integritate de către dl Roșca Alexandru, prin care ar fi solicitat soluționarea cărorva conflicte de interese reale în care s-a aflat.

La 15.10.2019, dl Roșca Alexandru a depus punctul de vedere, înregistrat în carul Autorității cu nr. 4971, în care a indicat: "La invitația nr.04-10/2451 din 08.10.2019 explicit următoarele:

1. Confirm că dna [REDACTAT] este soția mea începând cu [REDACTAT] până în prezent.
2. La momentul angajării soției mele am anunțat conducerea direcției învățământ de intenția de angajare și am coordonat cererea cu metodista [REDACTAT], majoritatea

lucrătorilor angajați am coordonat oral cu conducerea direcției, nu am depus demersuri în scris, majoritatea fiind orale.

3. Consider că nu am încălcat legile statului, Codul Muncii prevede angajarea la lucru până la 1,5 unitate, nu găseam un lucrător la bibliotecă pe 0,5 unitate cu salariu mic, dar biblioteca trebuie să funcționeze și am angajat soția că am nevoie.”

În ceea ce privește punctul de vedere al subiectului controlului anexat la dosarul de control, inspectorul de integritate nu a identificat careva justificative sau circumstanțe ce ar înlătura situațiile de conflicte de interese consumate, comise de către Roșca Alexandru, Director al Gimnaziului din s. Haragîș, r-nul Cantemir în privința persoanei apropiate (soție – ██████████), or Roșca Alexandru motivează că despre intenția de angajare a soției a anunțat verbal direcția și că cererea de angajare a fost coordonată cu metodista. Cele din urmă afirmații (acțiuni) fiind contrare cu normele legale ce prescriu cu exactitate acțiunile subiectului declarații în cazul apariției conflictului de interese real conform art. 12 alin. (3)-(6), în coroborare cu art. 14 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale.

În urma examinării materialelor acumulate în dosarul de control, inspectorul de integritate concluzionează că dl Roșca Alexandru, exercitând funcția de Director al Gimnaziului din s. Haragîș, r-nul Cantemir, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin: nedeclararea în modul și în termenul stabilit a conflictului de interese și nesoluționarea acestuia, exprimat prin rezolvarea cererilor și emiterea actelor administrative și încheierea directă a acelor juridice în privința persoanei apropiate, după cum urmează:

- Contractul individual de muncă nr.22 din 01.09.2015 încheiat cu dna ██████████.
- Ordinul nr.185 din 01.09.2015 cu privire la angajarea în funcția de bibliotecar pe 0,5 unitate și laborant la fizică și chimie pe 1 unitate a dnei ██████████ de la 01.09.2015.
- Ordinul nr. 2 din 30.01.2017 cu privire la plata premiului anual pentru 2016 inclusiv dnei ██████████;
- Ordinul nr.21 din 27.06.2017 cu privire la concediul anual acordat inclusiv dnei ██████████;
- Ordinul nr. 42 din 30.11.2017 cu privire la stimularea materială inclusiv dnei ██████████;
- Ordinul nr. 3 din 30.01.2018 cu privire la plata premiului anual pentru 2017 inclusiv dnei ██████████;
- Ordinul nr. 32 din 27.06.2018 cu privire la acordarea concediului de odihnă anual acordat inclusiv dnei ██████████;
- Ordinul nr. 5 din 26.02.2019 cu privire la plata premiului anual pentru 2018 inclusiv dnei ██████████;
- Ordinul nr. 18 din 25.06.2019 cu privire la acordarea concediului de odihnă anual acordat inclusiv dnei ██████████.

Având în vedere cele stabilite, în conformitate cu prevederile art. 19, 35-38 și 39 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art. 23 alin. (4), (6) și (8) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, inspectorul de integritate,-

DECIDE:

1. Se constată că dl Roșca Alexandru, Director al Gimnaziului din s. Haragîș, r-nul Cantemir, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese prin nedeclararea în modul și în termenul stabilit a conflictului de interese și nesoluționarea acestuia, exprimat prin rezolvarea

cererilor și emiterea actelor administrative și încheierea directă a acelor juridice în privința persoanei apropiate, după cum urmează:

- Contractul individual de muncă nr.22 din 01.09.2015 încheiat cu dna ██████████.
- Ordinul nr.185 din 01.09.2015 cu privire la angajarea în funcția de bibliotecar pe 0,5 unitate și laborant la fizică și chimie pe 1 unitate a dnei ██████████ de la 01.09.2015.
- Ordinul nr. 2 din 30.01.2017 cu privire la plata premiului anual pentru 2016 inclusiv dnei ██████████;
- Ordinul nr.21 din 27.06.2017 cu privire la concediul anual acordat inclusiv dnei ██████████;
- Ordinul nr. 42 din 30.11.2017 cu privire la stimularea materială inclusiv dnei ██████████;
- Ordinul nr. 3 din 30.01.2018 cu privire la plata premiului anual pentru 2017 inclusiv dnei ██████████;
- Ordinul nr. 32 din 27.06.2018 cu privire la acordarea concediului de odihnă anual acordat inclusiv dnei ██████████;
- Ordinul nr. 5 din 26.02.2019 cu privire la plata premiului anual pentru 2018 inclusiv dnei ██████████;
- Ordinul nr. 18 din 25.06.2019 cu privire la acordarea concediului de odihnă anual acordat inclusiv dnei ██████████.

2. Se sesizează autoritatea responsabilă de numire în funcție, în termen de 5 zile din momentul în care actul de constatare va rămâne definitiv, în vederea încetării raporturilor de muncă ori de serviciu ale dlui Roșca Alexandru.

3. Se decade, dl Roșca Alexandru, din dreptul de a mai exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 (trei) ani de la data eliberării sau destituirii din funcție sau din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.

4. Se înscrie dl Roșca Alexandru în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, de la data eliberării sau destituirii din funcție sau din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.

5. Se aduce la cunoștința dlui Roșca Alexandru actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 15 zile de la primirea acestuia, în instanța de contencios administrativ.

**Inspector de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Ion CREȚU